
DŮKAZY ANIONTŮ

Důkazy aniontů

- není zde systém postupného dělení
- důkazy jsou dostatečně selektivní
- provedení reakcí:
  - neutrální roztok × kyselé prostředí ⇒ únik plynů: CO_3^{2-} , SO_3^{2-} , S^{2-} , HS^- , NO_3^- , NO_2^-
  - odstranění těžkých kovů:
    - varem s 1M Na_2CO_3 ⇒ nerozpustné uhličitany, vznikají však nežádoucí změny a ztráty:
      - oxidace SO_3^{2-} , S^{2-} , NO_2^-
      - adsorpce na sraženiny karbonátů: SO_4^{2-} , PO_4^{2-}
      - únik těkavých kyselin po neutralizaci HNO_3
    - pomocí iontoměničů – výměna za Na^+
    - povařením s MgO : nelze použít pro důkazy PO_4^{2-} , AsO_4^{2-} , CO_3^{2-}

Skupinové reakce aniontů

A. srážecí: Ba^{2+} , Ag^+ ; rozpustnost = f(podmínek)

■ I. srážecí reakce Ba^{2+}

■ Ba soli nerozpustné v silně kyselém prostředí

2M HCl, 2M HNO_3 : SO_4^{2-}

■ Ba soli nerozpustné ve slabě kyselém prostředí

2M HAc : F^- , CrO_4^{2-} , SO_3^{2-} , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$

■ Ba soli nerozpustné v neutrálním prostředí (voda)

PO_4^{3-} , AsO_4^{3-} , CO_3^{2-} , BO_2^-

Skupinové reakce aniontů

- II. srážecí reakce Ag^+ (z neutrálního prostředí)
  - Ag soli nerozpustné ve 2M HNO_3
 Cl^- , Br^- , I^- , SCN^- , CN^- , $[\text{Fe}(\text{CN})_6]^{4-}$, $[\text{Fe}(\text{CN})_6]^{3-}$, S^{2-}
  - Ag soli stále jen v neutrálním prostředí, rozpustné v HNO_3
 CrO_4^{2-} , SO_3^{2-} , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$, PO_4^{3-} , AsO_3^{3-} , AsO_4^{3-} , CO_3^{2-} , BO_2^-
  - Ag soli nerozpustné ve 2M NH_3
 Br^- , SCN^- , $[\text{Fe}(\text{CN})_6]^{4-}$, I^- , S^{2-}

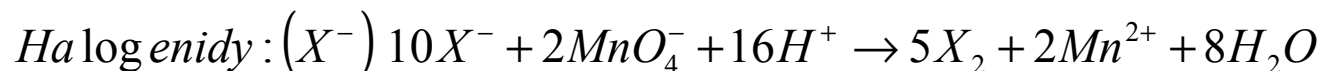
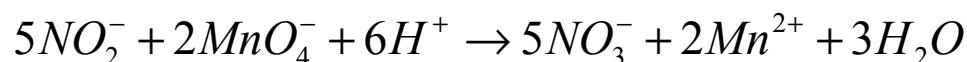
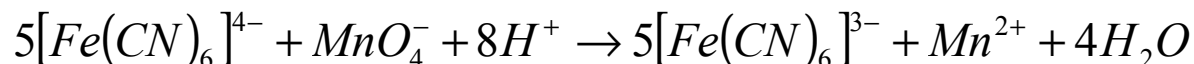
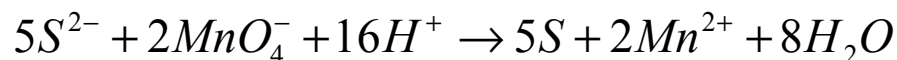
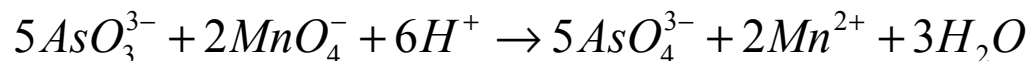
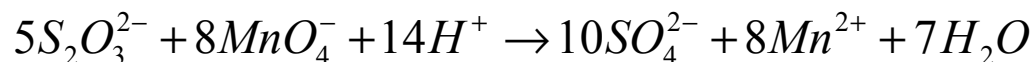
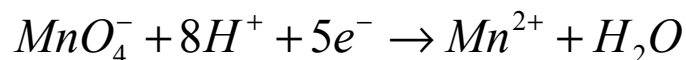
Skupinové reakce aniontů

B. oxidačně-redukční: MnO_4^- , I^- , I_2 ; barevné přechody

■ I. oxidační reakce manganistanu

- odbarvení MnO_4^- v kys. prostředí (1M H_2SO_4) působením iontů s redukčními vlastnostmi

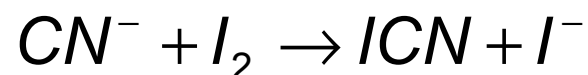
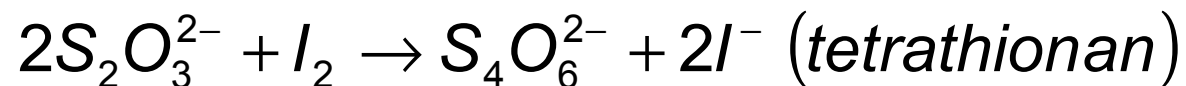
SO_3^{2-} , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$, AsO_3^{3-} , S^{2-} , $[\text{Fe}(\text{CN})_6]^{4-}$, Br^- , I^- , CN^- , SCN^- , NO_2^-

Skupinové reakce aniontů

■ II. oxidační reakce jodu

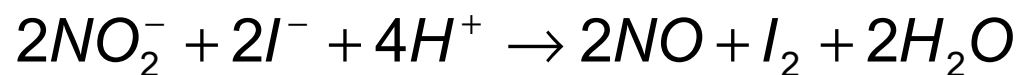
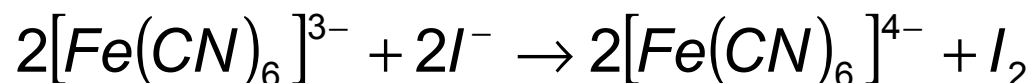
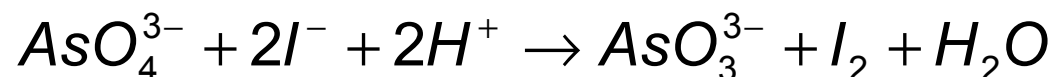
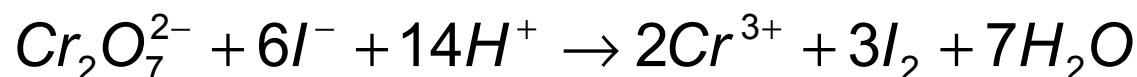
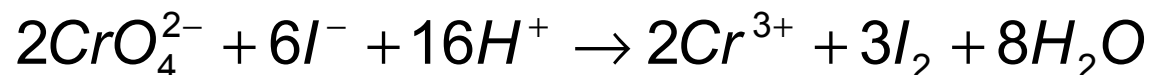
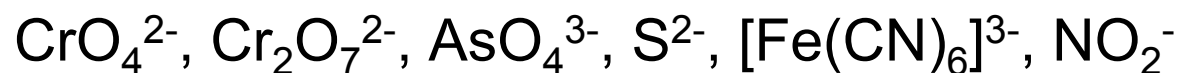
- odbarvení I_2 v neutrálním nebo slabě alkalickém ($pH < 9$) prostředí, vratná reakce ($NaHCO_3$ pevný)
 SO_3^{2-} , $S_2O_3^{2-}$, AsO_3^{3-} , S^{2-} , $[Fe(CN)_6]^{4-}$, CN^- , SCN^-

Skupinové reakce aniontů

■ III. redukční reakce jodidu

- anionty s oxidačními vlastnostmi oxidují v kyselém prostředí jodid na jod → žluté, červenohnědé zbarvení roztoku, modré zbarvení škrobového roztoku

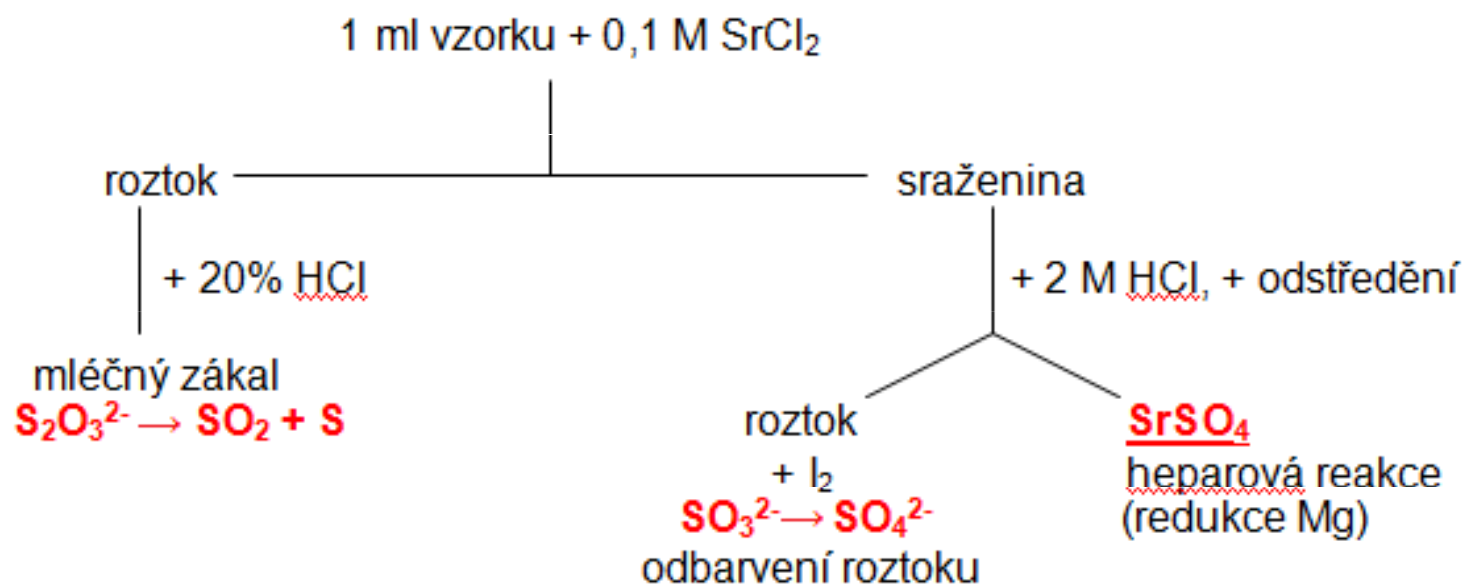

Selektivní reakce aniontů

■ I. skupina málo rozpustných Ba solí

BaSO₄ nerozpust. X BaS₂O₃ (rozklad → SO₂, S – zákal)

dělení: SrCl₂

BaSO₄, SrSO₄ – důkaz SO₄²⁻ heparovou reakcí

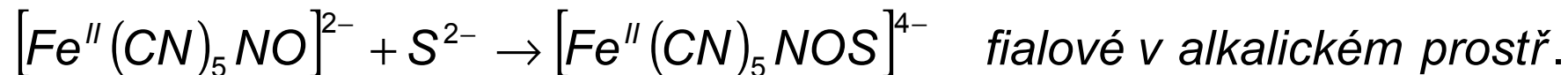

Skupina málo rozpustných Ba solí

■ SO_4^{2-}

- sraženina za žáru s Mg → redukce
- S^{2-} - důkaz: **PbAc** (octan olovnatý)

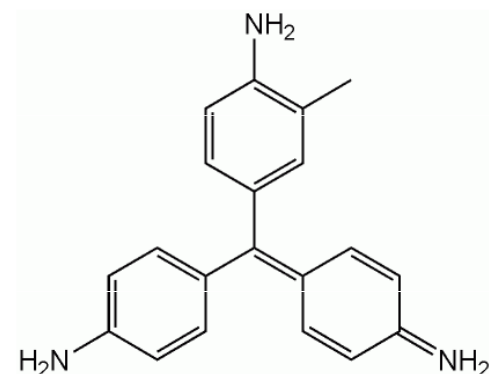
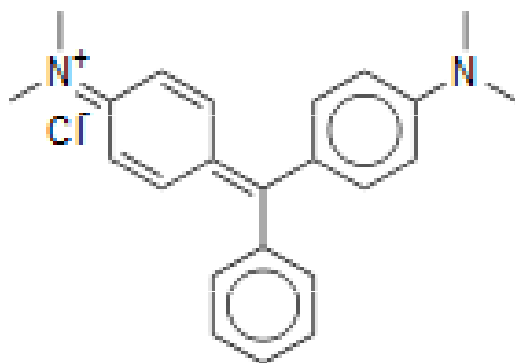
$\text{Na}_2\text{Fe}(\text{CN})_5\text{NO}$ (nitroprussid sodný)

Skupina málo rozpustných Ba solí

■ SO_3^{2-}

- 1) s malachitovou zelení a fuchsinem (čínidlo dle Votočka)
malachitová zeleň fuchsin

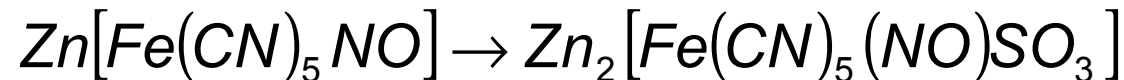
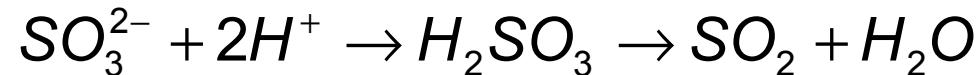
odbarvení roztoku (pH 7-12) za vzniku sulfonanů

- ruší: S^{2-} a nadbytek (OH^-) pH > 12

S^{2-} se odstraní pomocí CdCO_3 , ZnCO_3

Skupina málo rozpustných Ba solí

- 2) s nitroprussidem zinečnatým – důkaz v plynné fázi

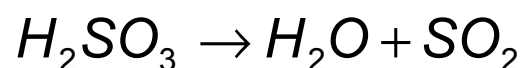
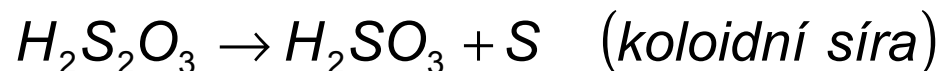
sulfitonitroprussid zinečnatý
(červený, málo rozpustný)

- ruší: $\text{S}_2\text{O}_3^{2-} \xrightarrow{\text{H}^+} \text{SO}_2 + \text{S}^{2-}$
- maskování: HgCl_2
- provedení: na filtračním papíře napojeném činidlem – nad kelímkem v parách. Nezareagovaný nitroprussid se odbarví v parách amoniaku → barva jen u produktu

Skupina málo rozpustných Ba solí

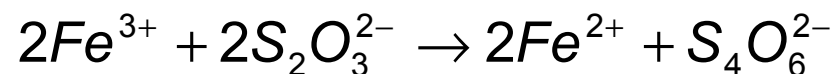
■ $S_2O_3^{2-}$

- 1) v kyselém prostředí rozklad:

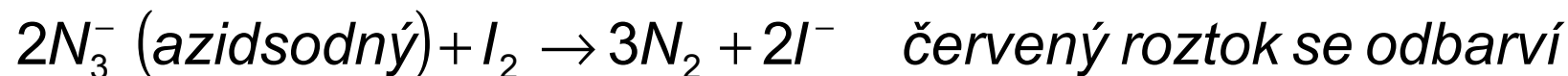
- 2) s chloridem zinečnatým

$Fe^{3+} + S_2O_3^{2-} \rightarrow [Fe(S_2O_3)]^+$ roztok fialového komplexu
přechodné zbarvení neboť redukce $Fe^{III} \rightarrow Fe^{II}$

- ruší: SCN^- , SO_3^{2-}

- 3) jodozidová reakce – katalýza; v přítomnosti S^{2-} (obsažena v $S_2O_3^{2-}$) rychle probíhá:

- ruší: SCN^- , S^{2-} (oddělení jako CdS , ZnS)

Skupina málo rozpustných Ba solí

■ F⁻

- se Zr^{IV}-chelátem s xylenovou oranží
  - stabilnější komplex Zr s ligandy F⁻ → chelát se rozkládá → červeno fialový chelát → žluté uvolněné činidlo
  - obecně: využití F⁻ jako silně komplex. ligandu

Skupina málo rozpustných Ba solí

■ SiO_3^{2-}

- s molybdenanem amonným → molybdáto-křemičitá kyselina $\text{H}_4[\text{Si}(\text{Mo}_3\text{O}_{10})_4]$
  - vznik v kyselém prostředí – žlutý roztok
  - vzorek však nejdříve zalkalizovat, aby byl dostatek monomerní kys. $\text{Si}(\text{OH})_4$
  - redukcí SnCl_2 , $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}$ → molybdenová modř – lze ji zoxidovat HNO_3 na žlutou $\text{H}_4[\text{Si}(\text{Mo}_3\text{O}_{10})_4]$
  - ruší: AsO_4^{3-} , PO_4^{3-} → molybdátofosforečná molybdátoarseničná

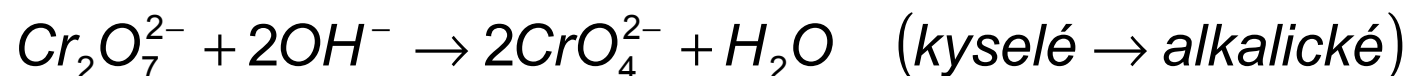
Skupina málo rozpustných Ag solí

Rozpustných v 2 M HNO₃

■ zbarvení solí: charakteristické

- Ag₂CrO₄ – červenohnědý
- Ag₃AsO₄ – čokoládově hnědý
- Ag₃PO₄, AgAsO₂ – žluté
- AgBO₂ – bílý
- Ag₂CO₃ – nažloutlý

$2CrO_4^{2-} + 2H^+ \rightarrow Cr_2O_7^{2-} + H_2O$
neutrální, alkal., žlutý roz.   **kyselý**, oranž. roz.

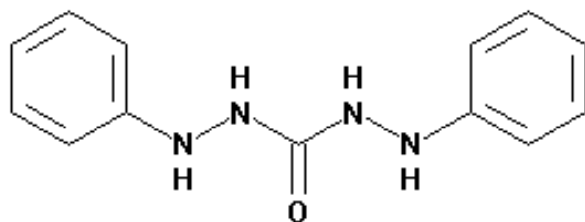
interference (rušení): AsO₄³⁻ x PO₄³⁻ molybdenanem NH₄⁺

AsO₂⁻ (HNO₃ konc.) → AsO₄³⁻ rovněž

Skupina rozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ CrO₄²⁻, Cr₂O₇²⁻

- 1) peroxidem vodíku (viz Cr³⁺), kyselé prostředí
- 2) s benzidinem → semichinon benzidinové modři
  - ruší: VO₂⁺, MoO₄²⁻ a oxidační činidlo vůbec, kys. prostředí
- 3) s difenylkarbazidem → červenofialový chelát s Cr^{III}, kyselé prostředí; extrakce do amylalkoholu

- ruší: Hg²⁺, Fe³⁺, MoO₄²⁻, VO₄³⁻
- 4) s kyselinou chromotropovou → fial.červený roztok v kyselém prostředí

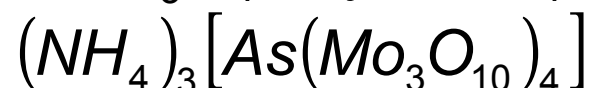

Skupina rozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ PO₄³⁻

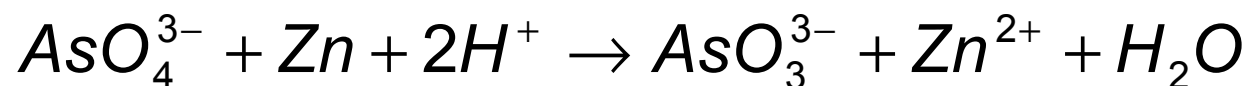
■ 1) s molybdenanem amonným → žlutá sraženina

- x SiO₃²⁻ (žlutý roztok)

tetrakis-trimolybdátosfosforečnan amonný

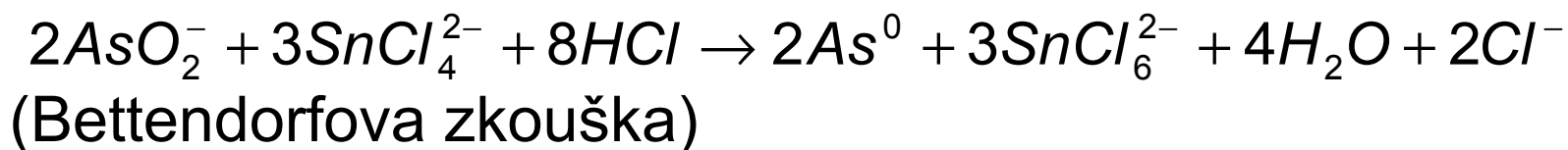
- srážení za horka, kys. prostředí
- ruší: AsO₄³⁻
- odstranění AsO₄³⁻ redukcí Zn prachem na AsO₃³⁻ a vysrážení H₂S na As₂S₃

Skupina rozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ As^{III}O₂⁻ (As^{III}O₃³⁻)

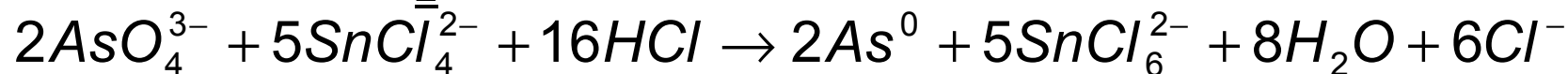
- 1) redukcí SnCl₂ – společná reakce s AsO₄³⁻

- 2) se sulfanem → As₂S₃ žlutý, As^V nereaguje!

■ As^VO₄³⁻

- 1) redukcí SnCl₂ – jako As^{III} → hnědočerný elementární As

- 2) s molybdenanem amonným → žlutá sraženina

- ruší: PO₄³⁻

Skupina rozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

Rozlišení $\text{As}^{\text{III}}\text{O}_2^-$ x $\text{As}^{\text{V}}\text{O}_4^{3-}$ AgNO_3

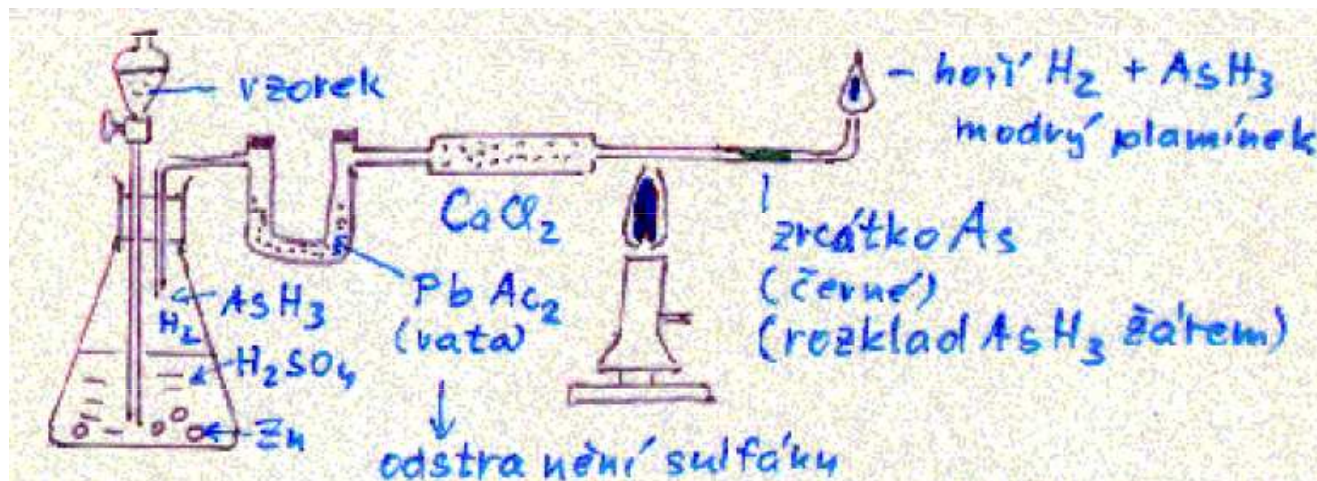
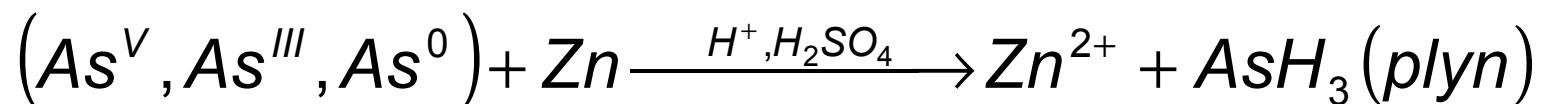
$\text{As}^{\text{III}}\text{O}_2^-$: žlutá sraženina Ag_3AsO_3 rozpuštěné v HNO₃ a NH₃

$\text{As}^{\text{V}}\text{O}_4^{3-}$: čokoládově hnědá sraženina Ag_3AsO_4 rozpuštěné v
HNO₃ a NH₃

As – toxicita, jedy, kriminalistika

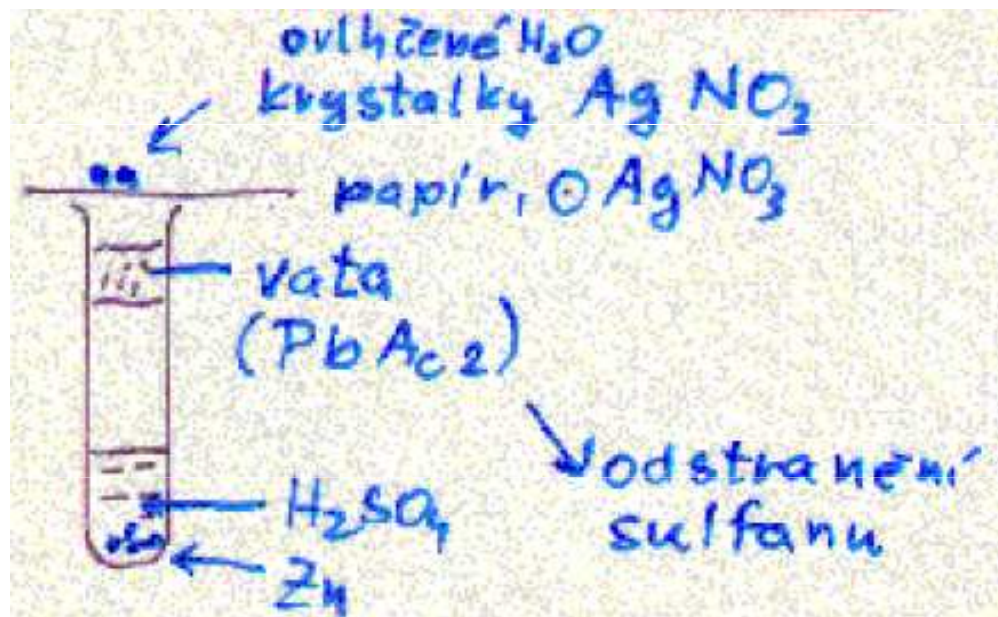
Společné reakce sloučenin arsenu – redukce
na arsenovodík (arsin, arsan) AsH_3

- 1) Marshova – Liebigova zkouška – oficiální důkaz

As – toxicita, jedy, kriminalistika

- 2) Gutzeitova zkouška – AsH_3
  - AsH_3 barví papírek s AgNO_3 žlutě (arsenid Ag_3As) a posléze černá rozkladem

Skupina rozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ B(OH)₄⁻

boritanový anion: $B(OH)_3 + H_2O \leftrightarrow HB(OH)_4$

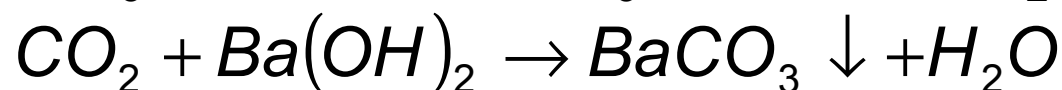
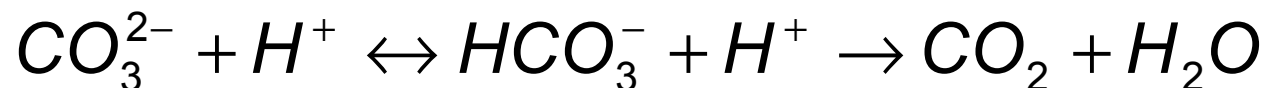
jednosytná kyselina pK = 10

- 1) plamenová zkouška – zelený plamen ($\lambda = 548,1$ a $519,3$ nm)
  - ruší: Cu²⁺
- 2) plamenová zk. těkavých esterů – zelený plamen
 $B(OH)_3 + 3C_2H_5OH \leftrightarrow B(OC_2H_5)_3 + 3H_2O$
- 3) s kurkuminem (kurkumový papírek)
  - červený rozpustný komplex 1:1 ve slabě kys. prostředí (červenohnědé zbarvení papírku, slepý pokus – žlutá), kapka alkal. hydroxidu → temně zelená

Skupina rozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ CO₃²⁻

■ 1) s minerálními kyselinami

- ruší: SO₃²⁻, S₂O₃²⁻, HS⁻, CN⁻ → plyny
- odstranění: rozklad kys. chromsírovou (K₂CrO₄ v H₂SO₄)
→ oxidace rušících aniontů na netěkavé soli
(také KMnO₄)

Skupina nerozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

- v prostředí 2 M HNO₃ se srážejí:
  - AgCl, AgSCN – bílá sraženina
  - AgBr – nažloutlá sraženina
  - AgI – žlutá sraženina
  - Ag₂S – černá sraženina
    - Cl⁻, Br⁻, SCN⁻ - stálé v H⁺, OH⁻ prostředí
    - I⁻ v H⁺oxidace → I₂ (žlutá)
    - HS⁻, S²⁻ - hydrolýza → H₂S, polysulfidy
  - E₀ – standardní potenciály redox. reakcí
 $Cl_2 / 2Cl^- \approx +1,36 V$, $Br_2 / 2Br^- \approx +1,07 V$, $I_2 / 2I^- \approx +0,58 V$

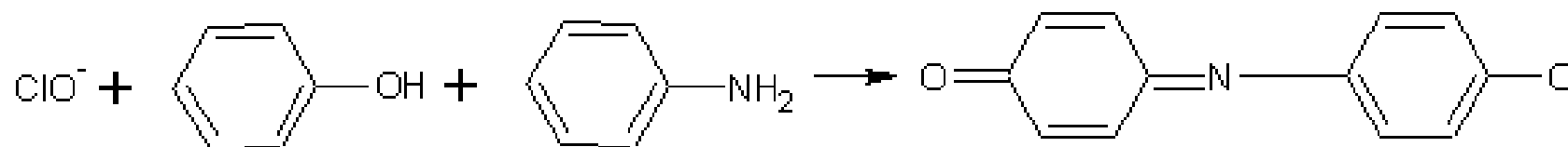
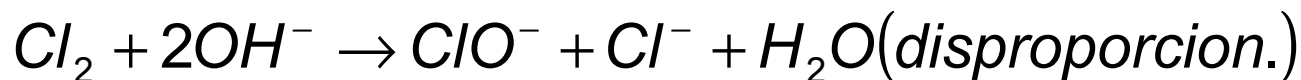
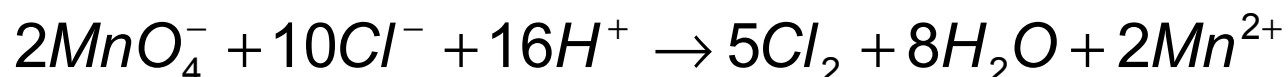
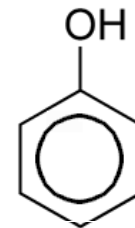
Skupina nerozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ Cl⁻

□ v konc. H₂SO₄ se Cl⁻

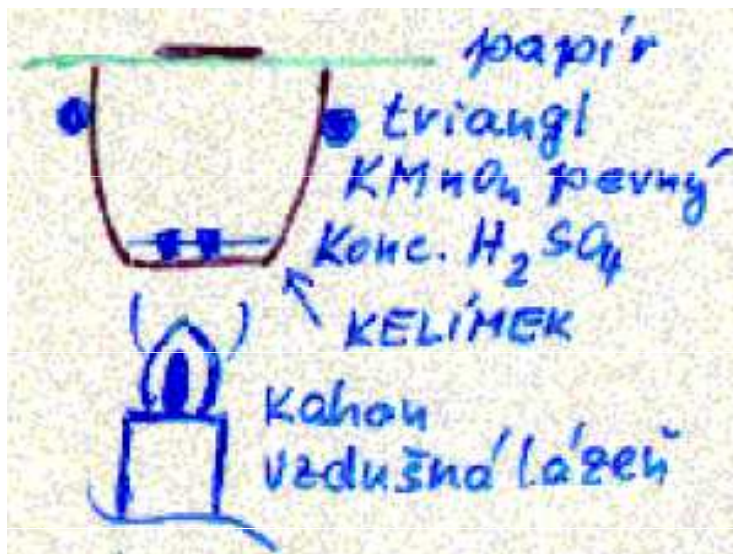
□ oxiduje KMnO₄ na Cl₂

indofenol (modrý v OH prostředí)

□ + kapka 1 M NaOH, kapka Denigesova činidla

Skupina nerozpustných Ag solí v 2 M HNO_3

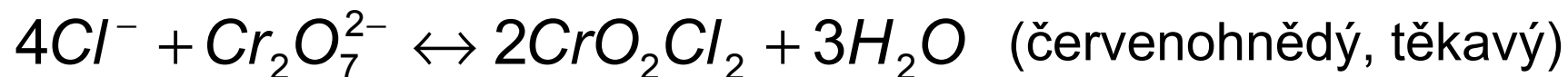

- ❑ také provedení s pipetkou: nad kelímkem pipetka s kapkou NaOH – absorpce $\text{Cl}_2 \rightarrow \text{ClO}^-$
- ❑ vyfouknout na kap. desku s Denigesovým činidlem
- ❑ barví suchou část papíru hnědě, fialově
- ❑ nepřecházejí na BrO^- , IO^- !

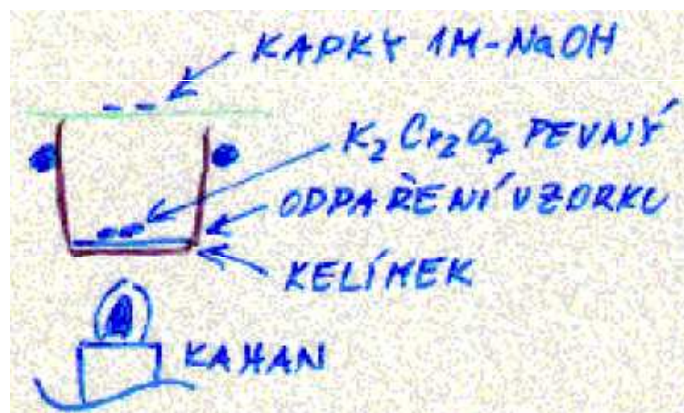
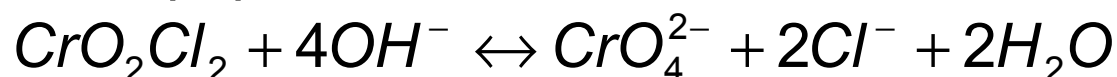
Skupina nerozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ 3) tvorba chromylchloridu

- v bezvodém prostředí (konc. H₂SO₄)

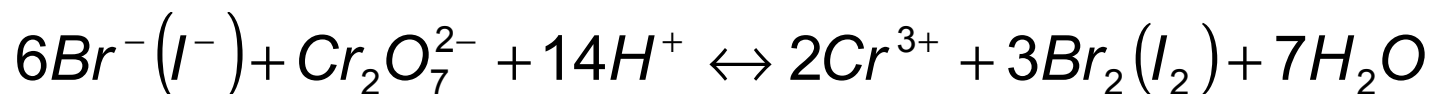

- na papíře reakce s OH⁻

papír se zbarví žlutě

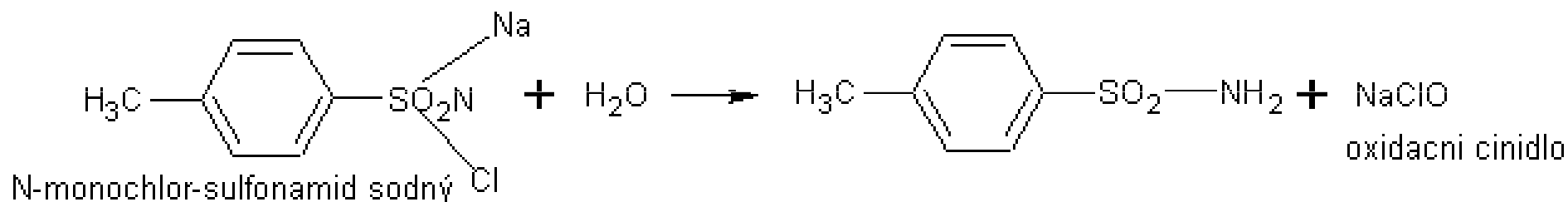
- ruší: NO₂⁻, NO₃⁻ → NOCl

Skupina nerozpustných Ag solí v 2 M HNO₃

■ Br⁻

■ 1) oxidací na Br₂ chloraminem T

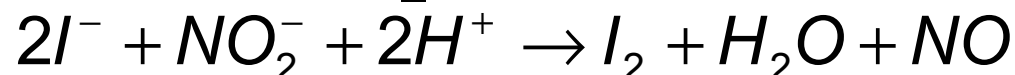
- Br₂ – žluté, hnědé zbarvení roztoků – extrakce do chloroformu CHCl₃
- ruší: SCN⁻, I⁻ (nadbytek)
- v přítomnosti I⁻ nejdříve oxidace na I₂ (hnědé zbarvení vodné fáze – fialové v CCl₃H), pak I₂ → IO₃⁻ (bezbarv.) a nakonec Br₂
SCN⁻ → (CN)₂ – dikyan - jedovatý

Skupina nerozpustných Ag solí

v 2 M HNO₃

■ I⁻

- 1) oxidací na I₂ dusitanem sodným

- důkaz I₂:
  - a) extrakce do CCl₄ nebo CHCl₃ – fial. roztok
  - b) škrobovým roztokem – modrá
  - c) jodido-škrob. papírek - modrá
- ruší: S₂O₃²⁻

■ SCN⁻

- 1) s chloridem železitým – v kyselém prostředí

- ruší: F⁻, H₂PO₄⁻ (nadbytek) [FeNCS]²⁺ [Fe(NCS)₂]⁺ čerev.komp.

■ HS⁻, S²⁻

- 1) s Pb²⁺ → PbS

- 2) s nitroprussidem → [Fe^{II}(CN)₅NOS]⁴⁻ fialový komplex

Skupina aniontů NO_3^- , NO_2^- , ClO_4^-

■ NO_3^- , ClO_4^-

- v roztocích stálé oxidační vlastnosti, pouze soli v pevném stavu nebo koncentrované kyseliny
- netvoří: komplexy, sraženiny
  - NO_3^- analogie Na^+ - rozpustné soli
  - ClO_4^- velký objem, malý náboj, tvorba iontových asociátů s bazickými barvivy

■ NO_2^-

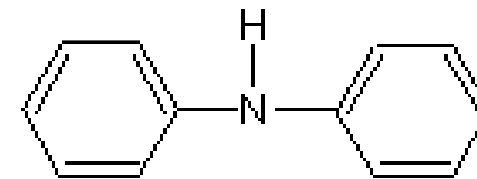
- oxidační vlastnosti ($2 \text{I}^- \rightarrow \text{I}_2$)
- vzdušným O_2 se oxiduje na NO_3^-

Skupina aniontů NO_3^- , NO_2^- , ClO_4^-

■ NO_3^-

■ 1) s difenylaminem

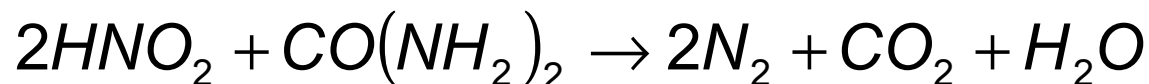
- modrý oxidační produkt (v konc. H_2SO_4)
- ruší: NO_2^- , CrO_4^{2-} , MnO_4^- (oxidační činidla), Fe^{3+} , I^- , IO_3^- (vyluč. I_2)

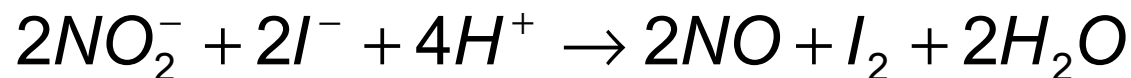
■ 2) tvorba azobarviva po redukci Zn na NO_2^-

- v prostředí HAc se NO_3^- redukuje prášk. Zn na NO_2^-
- důkaz diazotační a kopulační reakcí za vzniku azobarviva
- ruší: $\text{NO}_2^- \rightarrow$ odstraní se:

a) močovinou v prostředí 1 M H_2SO_4

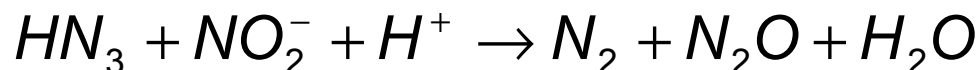

b) jodidem draselným v prostředí kys. octové (80%ní)

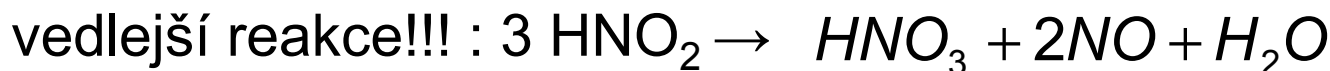
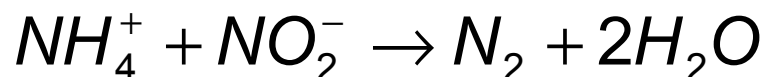

Skupina aniontů NO_3^- , NO_2^- , ClO_4^-

c) azidem sodným (slabě kys. prostředí)

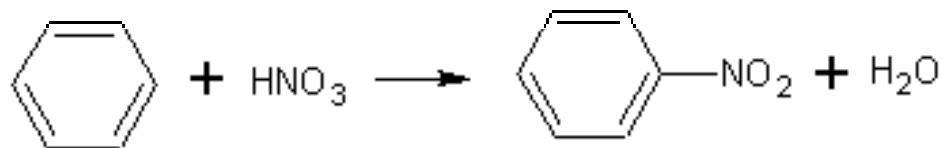

d) amonnými solemi (kys. prostředí)

■ **3) nitračními reakcemi** – v kyselém prostředí (v konc. H_2SO_4)

□ žluté až oranžové slouč. charakter. zápachu (nutné slepé zk.)

□ NO_2^- NERUŠÍ – barví pouze H_2SO_4 oranžově

□ ruší: $\text{I}^- \rightarrow$ odstranit srážením PbAc_2

□ nitrace dalších sloučenin: kyselina fenolsulfonová, fenol
2,4-disulfonová, α -naftolsulfonová, α -naftylamin (červenofialový)
pyrokatechin (zelený), m-fenylendiamin (žl., červený), kys. chromotropová

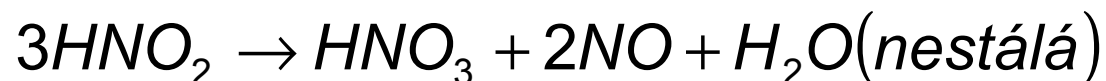

Skupina aniontů NO_3^- , NO_2^- , ClO_4^-

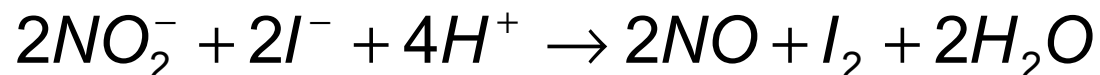
- 4) redukční reakce – zinkem nebo Devardovou slitinou (Cu – Zn - Al) v alkalickém prostředí $\rightarrow \text{NH}_3$
  - ruší: NO_2^- , CN^-
  - přímý důkaz: nitrační reakce po odstranění halogenidů síranem stříbrným
  - postup při redoxních reakcích:
    - a) pozitivní reakce s difenylaminem (důkaz oxididačních vlast.)
    - b) redukcí Zn v OH^- prostředí vzniká NH_3 (důkaz dusíku)
    - c) pomocí KI prověřit případnou přítomnost NO_2^- a při pozitivní reakci je odstranit
    - d) redukcí Zn v HAc převést NO_3^- na HNO_2 a NO_2^- dokázat tvorbou azobarviva

Skupina aniontů NO_3^- , NO_2^- , ClO_4^-

■ NO_2^-

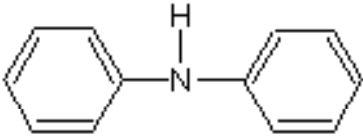

- 1) s KI – oxidace I⁻ na jód

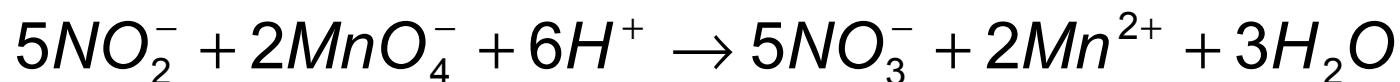
□ je to důkaz NO_2^- vedle NO_3^-

□ probíhá okamžitě na rozdíl od $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ nebo ClO_3^-

- 2) s difenylaminem oxidace na d. modř

□ ruší: NO_3^- , $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ aj.

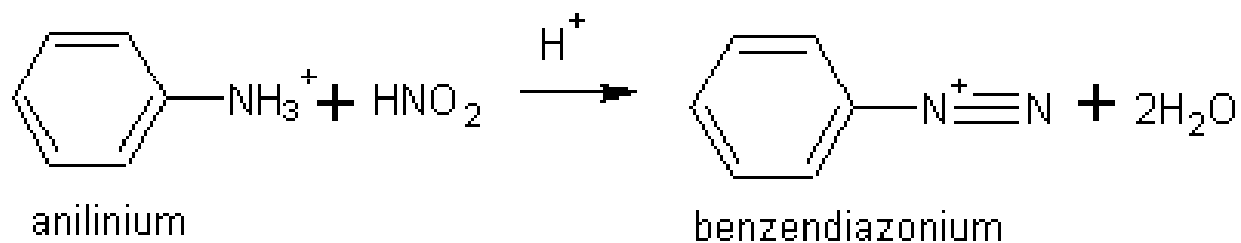
- 3) s KMnO_4 – redukce na Mn^{2+}

Skupina aniontů NO_3^- , NO_2^- , ClO_4^-

- 4) diazotačními reakcemi HNO_2 spojenými s kopulacemi na azobarviva

- diazotace

- kopulace

v H^+ s aromatickým aminem

